

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

MARTYNA WOJCIECHOWSKA

SPOŁECZEŃSTWO

fot. google

Dziennikarka

Jedna z najbardziej popularnych Polek – dziennikarka, prezenterka telewizyjna, podróżniczka i aktywistka.

Pasjonatka wypraw ma na swoim koncie zdobycie Korony Ziemi, podczas którego uległa poważnemu wypadkowi. Po długiej rehabilitacji i wielu przeciwnościach podróżniczka dokończyła projekt wspinaczki na szczyty najwyższych gór siedmiu kontynentów.

Do niecodziennych doświadczeń należą również rajdy Dakar i Transsyberia, a także wyprawy dookoła świata.

Podróżując prezenterka od lat relacjonuje swoje wycieczki, najpierw w programie „Misja Martyna”, a przez ostatnie lata „Kobieta na krańcu świata”.

Dziennikarka pełniła także funkcję redaktor naczelnej National Geographic oraz wydała wiele książek.

Za swoje działania została doceniona szeregiem prestiżowych nagród, w tym Barbie Shero 2018 – wyróżnienie od firmy Mattel przyznawane inspirującym osobowościom, wzorcom do naśladowania, dzięki którym dziewczynki i młode kobiety mogą rozwijać swój potencjał, poszukiwać własnych dróg oraz sposobów na realizację marzeń.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

IRENA SENDLEROWA

fot. google

SPOŁECZEŃSTWO

Działaczka społeczna

Urodzona w Warszawie, polska działaczka społeczna i charytatywna, dama Orderu Orła Białego oraz Orderu Uśmiechu.

Tuż po zdanej maturze rozpoczęła studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, jednak szybko zmieniła zdanie i przeniosła się na Wydział Humanistyczny, gdzie studiowała polonistykę.

Już podczas studiów okazywała sprzeciw wobec podziałów religijnych oraz narodowych i na znak protestu siadała w ławkach dla studentów żydowskich. Zniszczyła również w indeksie stempel sankcjonujący owe podziały na uniwersytecie, za co została zawieszona w prawach studenta.

Podczas II wojny światowej organizowała i sama uczestniczyła w wyprowadzaniu młodszych dzieci, a także osób starszych z warszawskiego getta, za co w okupowanej Polsce Polakom groziła kara śmierci. Za swoją działalność Irena Sendlerowa trafiła na Pawiak, gdzie była bita i torturowana.

Historycy oraz biografowie Ireny Sendlerowej podają, że uratowała ona z getta około 2,5 tysiąca dzieci. W 1944 roku wzięła udział w Powstaniu Warszawskim, podczas którego prowadziła punkt medyczny, a potem szpital powstańczy.

W 2003 roku została odznaczona najwyższym polskim odznaczeniem - Orderem Orła Białego, a w 2007 otrzymała Order Uśmiechu.

Zmarła w 2008 r. w Warszawie. W 2009 r. premierę miał natomiast film biograficzny w reżyserii Johna Kenta Harrisona, opowiadający historię jej życia pt. „Dzieci Ireny Sendlerowej”.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

IWONA BLECHARCZYK

fot. Materiały PRowe

SPOŁECZEŃSTWO

Kierowca ciężarówki

Iwona Blecharczyk swoją pasję do podróży ciężarówką uczyniła sposobem na życie i karierę. Od ośmiu lat robi to, co kocha, dzieląc się swymi przeżyciami i doświadczeniem w sieci i – co najważniejsze – udowadnia, że kobiety mogą spełniać się w trudnych zawodach.

Zanim Iwona została Trucking Girl, była krawcową oraz uczyła języka angielskiego. Dzięki swojej niezwykłej determinacji pokazała, że kobieta może zostać profesjonalnym kierowcą ciężarówki, przełamując stereotypy dotyczące płci. Od 2011 roku Iwona Blecharczyk przejechała setki tysięcy kilometrów w swojej ciężarówce, torując drogę dla innych kobiet-kierowców.

Jest jedną z pierwszych kobiet w Polsce, a także jedną z zaledwie kilku w Europie, zajmujących się transportem specjalistycznym. Na swoim koncie ma już transport najdłuższego dozwolonego ładunku w Europie, czyli liczącego maksymalnie 54 metry długości.

Była pierwszą Polką, która wystąpiła w programie „Ice Road Trucking”. Jako jedna z niewielu kobiet pracowała na polu naftowym, przez które przejechała ciężarówką o całkowitej masie około 63 ton.

W 2014 roku Iwona zaczęła prowadzić swój kanał na YouTube, na którym relacjonuje swoje zawodowe podróże po świecie i opowiada o wyzwaniach, z jakimi zmagają się w trasie. Ponadto jest ambasadorką Fundacji Truckers Life, która zajmuje się popularyzacją i budową darmowych całonocnych siłowni na parkingach, promując tym samym wśród wszystkich kierowców zdrowy styl życia.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

ROSA PARKS

fot. google

SPOŁECZEŃSTWO

Aktywistka

Rosa Parks nazywana jest matką ruchu na rzecz praw obywatelskich. Była afroamerykańską działaczką, uznawaną za jeden z symboli walki z segregacją rasową. Za swoje zasługi została uhonorowana Złotym Medalem Kongresu Stanów Zjednoczonych oraz Prezydenckim Medalem Wolności z rąk Billa Clintona.

Przełomem w jej życiu było wydarzenie, które miało miejsce w autobusie miejskim w grudniu 1955 roku. W owych czasach obowiązywały przepisy, które szczegółowo określały liczbę rzędów siedzeń z przodu autobusu, które zarezerwowane były tylko i wyłącznie dla pasażerów białej rasy. Czarnoskórzy zaś mogli korzystać z tych pozostałych, które umieszczone były z tyłu pojazdu. Ponadto funkcjonowała niepisana zasada, która mówiła, że w razie zajęcia przez białych pasażerów wszystkich przeznaczonych dla nich miejsc, czarnoskórzy powinni ustąpić miejsca kolejnym białym osobom. Do takiej właśnie sytuacji doszło w mieście Montgomery w autobusie miejskim, w którym Rosa Parks wracała z pracy. Kierowca nakazał czterem osobom, które siedziały w pierwszym rzędzie przeznaczonym dla czarnoskórych, aby zwolniły swoje miejsca dla białych pasażerów. Trzech pasażerów wykonało to polecenie, jednak Rosa Parks odmówiła. Kobieta została zatrzymana przez policję za naruszenie miejscowych przepisów. Incydent ten sprawił, że wielu czarnoskórych mieszkańców Montgomery zbojkotowało miejskie autobusy. Od tego czasu Rosa Parks bardzo aktywnie działała na rzecz praw obywatelskich.

Napisała też cztery książki. W 2001 roku w Montgomery otworzono muzeum oraz bibliotekę, którym nadano jej imię.

Zmarła w 2005 roku w Detroit.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

MARIA KONOPNICKA

foto: google

KULTURA

Pisarka

Najwybitniejsza polska poetka, publicystka i pisarka dla dzieci okresu realizmu. Urodziła się 23 maja 1842 roku w Suwałkach, zmarła 8 października 1910 we Lwowie.

Kobieta niezależna i odważna. Jej twórczość była bardzo popularna, ale i wywoływała sporo kontrowersji. Po recenzji Henryka Sienkiewicza poematu „W górach” Maria uwierzyła w swój talent i zaczęła rozwijać pasję literacką.

Była bardzo postępową i silną. Wychowywała samotnie sześcioro dzieci, zawodowo udzielała korepetycji i mimo nadmiaru obowiązków znalazła czas na swoją wielką pasję – pisanie.

Maria była nie tylko znakomitą pisarką, ale również działaczką społeczną. Walczyła o równouprawnienie i przyznanie praw wyborczych kobietom, angażowała się w los osób biednych i wykluczonych. W swojej twórczości podejmowała ważne i aktualne problemy.

Maria Konopnicka to wzór dla wielu kobiet, wybitna i inspirująca polska pisarka, która zapisała się na kartach historii.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

WISŁAWA SZYMBORSKA

KULTURA

Poetka

fot. google

Maria Wisława Anna Szymborska-Włodek to poetka, eseistka, krytyczka, tłumaczka, felietonistka. Laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury. Urodziła się 2 lipca 1923 roku w Kórniku, koło Poznania. Od 1929 r. mieszkała w Krakowie, gdzie w latach 1945-1948 studiowała filologię polską oraz socjologię na Uniwersytecie Jagiellońskim. Po wybuchu II wojny światowej kontynuowała naukę na tajnych kompletach, a od roku 1943 zaczęła pracować jako urzędniczka na kolei.

Debiutowała w marcu 1945 wierszem „Szukam słowa” w dodatku do „Dziennika Polskiego”. W latach 1953-1981 pracowała w krakowskim tygodniku „Życie Literackie”, gdzie prowadziła dział poezji i rubrykę „Lektury nadobowiązkowe”.

Szymborska wydała 13 tomików wierszy, które przetłumaczone zostały na ponad czterdzieści języków.

W 1991 r. otrzymała Nagrodę im. Goethego. W 1995 r. została laureatką Nagrody Herdera, a Uniwersytet Poznański nadał jej tytuł doktora honoris causa. Rok później natomiast, Wisława Szymborska, otrzymała najważniejszą nagrodę - literacką nagrodę Nobla. W 2001 r. została członkiem honorowym American Academy of Arts and Letters. W 2011 r. nagrodzono ją najwyższym odznaczeniem państwowym - Orderem Orła Białego.

Poetka zmarła 1 lutego 2012 r. w Krakowie, urna z jej prochami została złożona w grobie rodzinnym na cmentarzu Rakowickim.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

MAŁGORZATA SZUMOWSKA

fot. google

KULTURA

Reżyserka

Jedna z najbardziej znanych obecnie polskich reżyserek filmowych na świecie. Jest również scenarzystką i producentką filmową. Swoją warsztat szkoliła podczas studiów na Wydziale Reżyserii Filmowej i Telewizyjnej Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi. Jej szkolna etiuda została wyróżniona i pokazana we francuskim Cannes, na jednym z najważniejszych festiwali filmowych.

O tym, jak bardzo ceniona jest w swojej branży, mogą świadczyć chociażby jej liczne nagrody. Za film „Twarz” otrzymała Srebrnego Niedźwiedzia podczas Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Berlinie - Berlinale. Jest to jedna z najbardziej prestiżowych imprez tego typu w Europie oraz na świecie. Za „Body/Ciało” również otrzymała nagrody, w tym m.in.: Srebrnego Niedźwiedzia na Berlinale, Orła, Złote Lwy oraz Europejską Nagrodę Filmową. Małgorzata Szumowska była członkiem Rady Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w latach 2014-2017.

"Jestem reżyserem, ale jestem też kobietą. A to świetne połączenie" – tak mówiła Małgorzata Szumowska odbierając nagrodę Srebrnego Niedźwiedzia na festiwalu Berlinale. Jak sama twierdzi, kino musi być osobiste i intymne. Inne jej w ogóle nie interesuje.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

JUSTYNA KOWALCZYK

SPORT

Biegaczka narciarska

fot. google

Justyna Kowalczyk to druga, po Irenie Szewińskiej, najbardziej utytułowana olimpijka w dziejach naszego kraju. Do dziś jedyna Polka ze złotem zimowych igrzysk olimpijskich.

W ciągu wieloletniej dominacji na śnieżnych szlakach zdobyła m.in. pięć medali olimpijskich (2 złote, srebrny i 2 brązowe), osiem medali mistrzostw świata (2 złote, 3 srebrne i 3 brązowe) i cztery Kryształowe Kule. Ponadto pozostaje jedyną zawodniczką w historii, która wygrała prestiżowe zawody Tour de Ski cztery razy z rzędu. Pod względem ilości pucharowych zwycięstw i podiów ustępuje jedynie Norweżce Marit Bjoergen, z którą w przeszłości regularnie rywalizowała.

W latach 2009-2013 zwyciężczyni plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na najlepszego polskiego sportowca roku.

Przez całe życie związana z rodzinną Kasiną Wielką w woj. małopolskim. Absolwentka Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach i zawodniczka tamtejszego klubu AZS-AWF.

W 2014 roku uzyskała tytuł doktora na krakowskim AWF-ie. Odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

NAOMI OSAKA

fot. google

SPORT

Tenisistka

Naomi Osaka to zawodowa tenisistka, która reprezentuje Japonię. Urodziła się w Osace, jej matka jest Japonką, a ojciec pochodzi z Haiti. Jest pierwszą japońską zawodniczką, która wygrała Wielkiego Szlema, czyli cztery najważniejsze turnieje tenisowe w roku: w Australii, Francji, Anglii i w Stanach Zjednoczonych.

W drodze po zwycięstwo pokonała swoją idolkę z dzieciństwa – Amerykankę Serenę Williams. Miało to miejsce w finale U.S. Open w 2018 roku.

W 2019 roku utrzymała dobrą passę, zwyciężając w Australian Open, dzięki czemu awansowała na 1. miejsce w rankingu Women's Tennis Association (WTA) - największej organizacji kobiecego tenisa. W tym samym roku trafiła na okładkę prestiżowego magazynu „Time”.

W 2020 roku Naomi będzie twarzą Letnich Igrzysk Olimpijskich, które odbędą się w stolicy Japonii - Tokio.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

KRISTINA VOGEL

fot. google

SPORT

Mistrzyni w kolarstwie

Kristina Vogel urodziła się w 1990 r. w Leninskoje w Rosji. Jest Niemką rosyjskiego pochodzenia – do Niemiec przeprowadziła się z rodzicami, gdy miała sześć miesięcy.

Miłość do kolarstwa odkryła przypadkiem. Plakat filmu „E.T.” zainspirował Kristinę w 2000 r. do pierwszego startu w wyścigu na rowerze szosowym. W 2005 r. przesiadła się na rower torowy.

Udział w pierwszym „wyścigu skautingowym” zaowocował powołaniem do młodzieżowej reprezentacji Niemiec. Kristina nie zwalniała tempa, zdobywając kolejne krajowe i międzynarodowe nagrody.

W 2009 r. uległa pierwszemu poważnemu wypadkowi – kierowca wymusił na niej pierwszeństwo. Przeleżała dwa dni w śpiączce, miała połamane kości. Spędziła cztery tygodnie w szpitalu i przeszła trzymiesięczną rehabilitację. Pomimo ryzyka kolejnych wypadków Kristinie nigdy nie przeszło przez myśl, żeby zakończyć karierę.

Motywacji dodawało jej marzenie o Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Londynie w 2012 r. Dzięki niezłomnej woli zaledwie dziewięć miesięcy później wystartowała w Mistrzostwach Świata w Kolarstwie Torowym. Od tamtej pory Kristina była nie do zatrzymania, zdobywała medal za medalem i mistrzostwo za mistrzostwem na całym świecie.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

MARIA SKŁODOWSKA-CURIE

fot. google

NAUKA

Naukowiec

Światowej sławy naukowiec z dziedziny fizyki i chemii. Rozwijając swoją karierę naukową w Paryżu, Polka była twórczynią nowej gałęzi – radiochemii. Jej najważniejsze osiągnięcia to rozwinięcie teorii promieniotwórczości oraz technik rozdzielania izotopów promieniotwórczych, a także odkrycie dwóch nowych pierwiastków – polonu i radu.

Dzięki dokonaniom polskiej naukowiec zaczęto prowadzić badania nad leczeniem raka za pomocą promieniotwórczości oraz zbudowano Instytut Radowy w Paryżu przeznaczony do badań z zakresu chemii, fizyki i medycyny. Do tej pory pozostaje jedyną kobietą, która za swoje osiągnięcia została dwukrotnie wyróżniona nagrodą Nobla (w 1903 i 1911 roku).

Obecnie jest patronką wielu placówek naukowych i edukacyjnych w Polsce oraz we Francji. Na temat jej życia i kariery naukowej powstało kilka filmów oraz sztuk teatralnych.

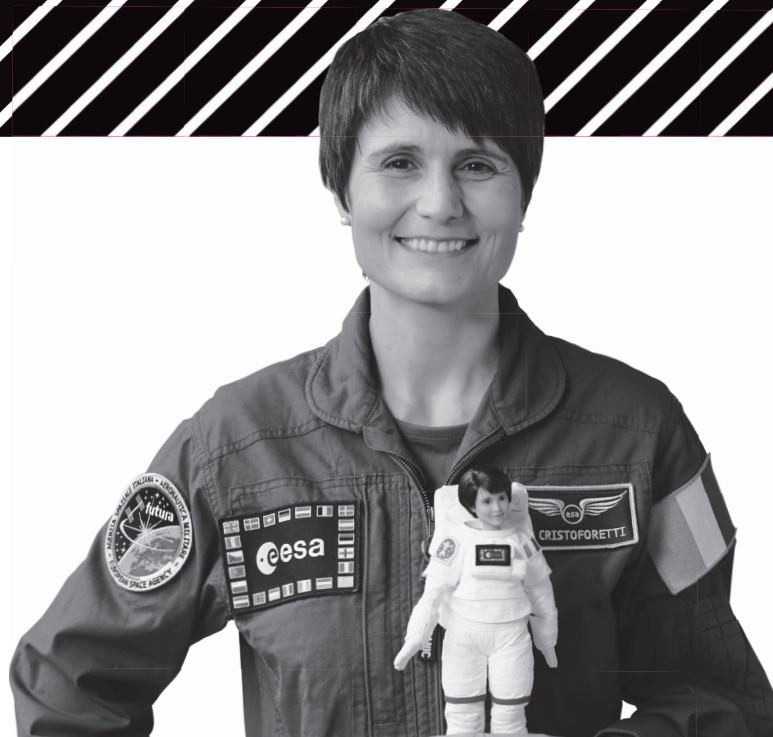
Maria Skłodowska-Curie do dziś uważana jest za jedną z najwybitniejszych polskich kobiet oraz inspirację dla naukowców z całego świata.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

SAMANTHA CRISTOPFORETTI

fot. google

NAUKA

Astronautka

Astronautka i jedyna Europejka w czynnej służbie Europejskiej Agencji Kosmicznej. Pilotka Włoskich Sił Powietrznych w randze kapitana ustanowiła kobiecy rekord najdłuższego pojedynczego pobytu w kosmosie.

Ciekawostka jest, że jako pierwszej osobie na świecie udało jej się zaparzyć kawę poza planetą.

Swoje kosmiczne wyprawy Samantha wspiera licznymi badaniami i eksperymentami naukowymi. Należą do nich m.in.: pięć projektów związanych z fizjologią człowieka w warunkach nieważkości oraz przydatność alg z rodzaju spirulina przy pozyskiwaniu żywności w drodze fotosyntezy w środowisku o sztucznie odnawianej atmosferze.

Do swojej misji astronautka zalicza również edukację najmłodszych. W programie „Mission X: Train Like an Astronaut” zapoznawała tysiące dzieci z pracą kosmonauty oraz zdrowym trybem życia i odżywiania.

MOGĘ BYĆ

PROGRAM

edukacyjny

MARIA SIEMIONOW

fot. Agencja Gazeta

NAUKA

Lekarka

Maria Siemionow to polska lekarka pracująca w Stanach Zjednoczonych, specjalizująca się w chirurgii, chirurgii plastycznej i transplantologii. Studia ukończyła w 1974 roku na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. W 1985 roku otrzymała stopień naukowy doktora z mikrochirurgii, po czym wyemigrowała za ocean, gdzie przebywała na stypendium naukowym. W 2007 roku prezydent RP Lech Kaczyński nadał jej tytuł naukowy.

Pod koniec 2008 roku kierując ośmioosobowym zespołem, wykonała czwartą na świecie i pierwszą w USA udaną operację przeszczepu twarzy. Zabieg w Cleveland Clinic trwał 22 godziny, a pacjentka, ofiara postrzału, odzyskała w jego wyniku zmysły węchu i smaku oraz zdolności samodzielnego oddychania, jedzenia i mówienia.

Rok później Maria Siemionow została odznaczona Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Nagrodzona ponadto Perłą Honorową Polskiej Gospodarki i Złotą Sową Polonii.

Autorka setek artykułów naukowych i rozdziałów w podręcznikach medycznych. Jest poliglotką - włada pięcioma językami.